

Foto Mats Roslund

Välkommen till detta extra Nyhetsbrev som får nr 25-2015.

Nyhetsbrevet skulle egentligen ha bytt spår

när det gäller innehåll. Fr.o.m. detta brev. Det har varit mycket järnvägssprat den senaste tiden. Hög tid för spårbyte.

Men:

Just i dessa dagar står vi inför ett annat spårbyte. En stor händelse i vår bygd. Byte från räls **över** åsen till räls **genom** åsen. Nya stationer skall invigas. Tunnelarna skall invigas. Förstås....

Det är en händelse som uppmärksammas även på det nationella planet

Mycket kommer att förändras när det gäller våra möjligheter att resa.

Det här blir en händelse som kommer att skrivas in i våra kommande lokala historieböcker.

Därför kändes det fel att i denna stund helt förbigå detta spårbyte. Inte minst med tanke på mina många läsare som bor i annat land och som inte får information om detta i sina media.

Järnvägstrafiken *över* åsen

har redan upphört. Sedan början av november och fram t.o.m. 12 december är det bussar som tagit över på sträckan Laholm-Ängelholm. Under den tiden skall spåren anknytas till den nya sträckningen. Det sker på båda sidor om åsen.

Nedmonteringen av den nu "pensionerade" sträckan järnväg över åsen har f.ö. redan börjat.

Efter 23 mödosamma år är detta omskrivna tunnelprojekt nu klart. Det finns måhända fortfarande de som uttalar farhågor för tunnelns säkerhet eller som påtalar kostnaderna mm. Andra jublar. Framför allt Båstads och Bjäres pendlare. Nu nås arbetsplatser och studieorter betydligt lättare och snabbare.

Jag förmodar att det får bli våra barn och barnbarn som får ge svar på frågan om vad tunnlarna har inneburit. Då har vi fått facit.

Vill du tjuvstarta

med en tur genom tunnlarna redan före den officiella starten den 13 december kan du göra det. T.o.m. under tre dagar. 8-10 december. Dessa turer går mellan Båstad och Ängelholm. Biljetter kan köpas i Båstad och Förslöv – och på nätet.

Den 8:e december avgår tåg varje hel- och halvtimme från Båstad mellan kl. 13 och 19. Redan på förmiddagen samma dag anordnas resor för grupper. Gruppresorna är kostnadsfria och kan bokas av föreningar och skolor med deltagare mellan 10 och 100 personer. Dessa resor bokas genom tunnelutställningen@trafikverket.se

Stor invigning

av såväl nya sträckningen som den nya stationen blir det den 8 december i Båstad. Företrädare för regeringen, Trafikverket och Båstads kommun kommer att tala. Artister kommer att spela och sjunga. Dessutom blir det Eldshow, matmarknad, fackeltåg mm. Allt skall bidra till att skriva in den här dagen i våra framtida lokala historieböcker. I Förslöv blir det invigning av den nya stationen den 11 december med början kl. 13.45. Tal och musik blir det även här. I Förslöv blir det samtidigt invigning av den nya gång- och cykelbanan, som förbinder samhället med den nya stationen. Räddningstjänsten visar sina fordon. Belgiska våfflor kan köpas. UF tillhandahåller ”fredagspåsen” – en matkasse med närproducerade produkter.

När jag läser allt detta kan jag inte hjälpa att mina tankar går till

...en annan invigning – för 130 år sedan.

Tag plats i fantasins tåg och följ med till den 9 maj 1885. Plats är Båstads stationsområde. I utkanten av det. Mycket folk har samlats. Något stort skall hända. Invigning av Skåne-Hallands Järnväg, som förbinder Helsingborg och Halmstad med varandra. Ceremonin utgår från att man nu skall slå sista spiken i rälsen. Det skall ske på den plats där den nya järnvägen skär läns- och landskapsgränsen. Platsen där Skåne och Halland möts. De skriftliga dokumenten från den tiden ger en god bild av hur stort detta var för båstads- och bjäreborna. Steget som man nu tog sågs nog som ännu större än det steg vi tar idag. Då – 1885 – tog man steget från ingenting till en järnväg. Hur pass revolutionerande det var förstår man bäst när man betänker, att för den som skulle resa före järnvägens inträde och inte hade tillgång till häst var det apostlahästarna som gällde. Man fick gå. Det finns många berättelser om hur bjärebor som gick långa sträckor. Till Ängelholm eller Helsingborg. Laholm eller Halmstad. Invigningsfestligheterna 1885 genomsyras också av framtidstro och framtidsoptimism. Det låg i luften att man nu tog steget in i en ny tid. Teknikens tidsålder.

Gränsen ej skiljer mer...

Det hörde till den tiden, att när det hände stora saker, skrevs det långa dikter. Så även 1885 i samband med invigningen. Dikten är mycket lång. I boken har jag tagit med några verser. Så här lät det inledningsvis:

*Gränsen ej skiljer mer
Halland med Skåne ser*

*Sig förenadt nu i lust och gamman.
Åsen ett vägaspar
famnande i sitt skår
som i jernband slöt det skilda samman.*

Äreport, flaggor, tal och hurrarop

1885 blev det också stora och pampiga ceremonier. De ägde rum nära Båstads station. Ceremonin ägde rum på den plats, där järnvägen skär gränsen mellan Skåne och Halland. Platsen ligger i utkanten av dåvarande Båstads stationsområde.

Här skulle nu under högtidliga formen ”den sista spiken” slås i rälsen. Arbetslag såväl på skånesidan som hallandssidan hade arbetat med sikte mot denna plats. Nu var allt klart. *Skåne-Hallands Jernväg* kunde förklaras fullbordad.

En väldig äreport, vilande på 4 stolpar, hade byggts upp, Två av dessa i Skåne. Två i Halland. Äreporten var klädd med granris. Flaggor i toppen. Rallarnas arbetsredskap, hacka, spett och spade smyckade äreporten liksom fyra städers stadsvapen: Helsingborg, Ängelholm på ena sidan – Halmstad och Laholm på andra sidan.

Det togs ett foto vid det tillfället. Jag har tagit med bilden i boken, trots att den förstås är suddig. 130 år gammal.....! Vi ser ändå de detaljer som vi kunnat läsa om i gamla pressklipp. Även dessa direkta skildringar har jag låtit komma med i boken.

Eftersom ceremonin är utförligt skildrad i boken och detta Nyhetsbrev redan tenderar att bli alltför långt hänvisar jag till boken.

När det svenska järnvägsbyggandet

drogs igång vid mitten av 1800-talet begåvades vårt språk med ett nytt ord: rallare. Rallarna var som nomader. Drog ständigt vidare – i takt med att järnvägssträckor färdigbyggts. Denna rörlighet gjorde att uppfattningarna bland allmänheten om denna nya arbetsgrupp var av skiftande slag.

”Ge mig snus brännvin och svenska rallare

så skall jag bygga järnväg ända in i helvetet”.

Yttrandet fälldes av en amerikansk järnvägsingenjör som var en av dem som var med om att bygga järnvägen som skulle förena den amerikanska östkusten med den västra kusten.

Det var ett uttryck för att svenska rallarna hade mycket gott anseende i USA.

Här i Sverige fanns det dock andra som hade en annorlunda syn på rallarna. Ett exempel:

”Rallare är ett strykande följe som fan blåste ihop”

Min bokhandel

Boktitel	Tidigare pris	Rea-på-rea-pris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	330	70
Vår bjärehistoria i bild	350	70
Bjärebor berättar om Bjäre	Slutsåld	
Strövtåg i Bjäres historia	330	140
På räls över Hallandsås under 130 år. Ny	350	

Många möten med läsarna

har det varit den senaste tiden. Ytterligare några blir det före jul – som synes nedan.

Dessa möten ser jag som den mest angenäma delen i mitt arbete med böckerna – från planeringsstadiet, via skapandet och slutligen läsar-kontakterna.

Du kan beställa boken

genom att skicka ett mejl till kalle@bjarenet.com. Vill du att den skall skickas –ange din postadress.

Vill du själv hämta boken och få den signerad finns bl.a följande tillfällen:

5 dec.: V. Karups Loppisbutik kl. 15-16. Julmarknad

6 dec.: Grevie. Bjäre In kl. 14.30-16. Julmarknad

12 dec. Järnvägens Museum i Ängelholm. I anslutning till min föreläsning kl. 13.

13 dec. Öppet Hus. Hallavaravägen kl 10-11.30 (Nytt)

15 dec. kl. 14-15. V. Karups Loppisbutik

21 dec. kl. 13-15. Laholms Bokhandel.

Om inget av dessa tillfällen passar – kontakta mig för att avtala tid för hämtning hemma på Hallavaravägen 102.

Jag får förfrågningar

från oroliga läsare, som har gjort förbeställning av den nya boken. De har sett uppgifterna om den stora efterfrågan och den begränsade upplagan. Men lugn. Beställda böcker är reserverade. Dock bara till 13 december. Vid det laget beräknas lagret vara nära slutet... Genom de aktuella händelserna på järnvägsfronten har boken kommit att betecknas som "Årets mest aktuella julklapp...."

Obs: förbeställda böcker måste hämtas senast 13 dec. Eller: bli bekräftade för utskick

Efter 13 december går de ej avhämtade böckerna till försäljning. De lär bli de sista.....

Mitt arkiv med lokala pressklipp under ca 50 år

tycks vara känt hos bl.a. ett antal journalister och andra som är i färd med att skriva. Då och då får jag förfrågningar om pressklipp som hör till ett visst ämne eller en viss tid.

I dessa dagar är det bl.a. händelserna kring starten av tunnelbygget som intresserar. Detta har gjort att jag haft anledning att botanisera bland klippen för 1992 och 1993.

Mediaintresset var stort redan då. Förhoppningarna och förväntningarna var också stora.

Det är frestande att här återge en del citat. Men: Det här Nyhetsbrevet – som var tänkt som ett kort "extra brev" - har dock redan blivit alltför långt. Händelserna 1992 och 1993 får vänta...

Språklådan.

Dagens inslag i min serie "Språklådan" är hämtat från poesins värld. Det är en rik värld. Det har Alf Henriksson lärt oss. Bl.a. kan vi i "verskonstens ABC" läsa om s.k. parrim.

Här är ett exempel:

Trötthet och leda

Försvinner på freda

Men olust och vånda

är tillbaka på månda.

Tack.

än en gång för de många positiva kommentarerna om mina Nyhetsbrev. Jag blir glad, rörd, tacksam. Blir ständigt stimulerad att göra allt för att innehållet skall bli ännu mer intressant. Har du någon bekant som du tror är intresserad får du gärna tipsa . Allt jag behöver är en mejladress.

Vi har nu passerat ett tusen-vallen. Ständigt kommer det förfrågningar om att få komma med.

Vänligen
Kalle

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad

Tel. 0431-365332